„Ja pa, maakt u nou toch voort!"

„De wacht is op jullie!" valt pa getergd uit, „ik ben niet van plan me te verkleeden in die kouwe achterkamer! Gaan jullie zoometeen nou ever naar achter, dan kan ik hier voort! 't Duurt geen vijf minuten."

„Laten we dan maar gaan, moe!" dringt Lien aan, in doodsangst dat ze te laat zullen komen.

De klok slaat half acht, moe moet nog in haar blouse geperst worden. Lien staat nog in haar kantoorjapon, omdat ze moe tot kamenier wil dienen, er pa loopt met het kalmste gezicht van de wereld in zijn huisplunje rond.

Lien en moe verdwijnen naar de achterkamer en maken in de kou verder toilet. pa helpt zichzelf pruttelend in zijn feestkleedij.

„We komen vast en zeker te laat!" zucht Lien, als ze om kwart voor acht moe's dikke, warme vingers in de nauwe zwarte glacé's wrijft. Dan krijgt ze plotseling een glorieus denkbeeld.

„'k Moet nog even telefoneeren hiernaast!" zegt ze, moe staan latend met een handschoen half-aan, half-uit.

„Waar was dát nou goed voor?" informeert moe, als Lien met een hoogroode opwindingskleur terugkomt.

„Och, ik had een boodschap vergeten, voor kantoor!" jokt Lien.

Nu zijn ze eindelijk alle drie klaar: moe met haar daagschen hoed en mantel, omdat in die garderobe toch alles bederft, pa in zijn blauwe pak, zijn beste overjas en schoenen met lak neuzen aan. Lien met een rooden avondmantel en een zwierig doekje om 't hoofd.

„Ben *jij* poesmooi! je lijkt wel een jonge van dertig!" moet moe nog even zeggen, met een zijdelingschen blik op haar knappen echtvriend.

„Moet je nog even hatelijk zijn?" vraagt pa, den sleutel uit de deur halend en aan den anderen kant weer erin stekend. Inwendig is hij eenigszins gestreeld door dien bedekten lof en voelt zijn humeur aanmerkelijk beteren.

Op 't tochtige portaal, waar een bibberend hanglampje spaarzaam de smalle trap verlicht, wachten moe en Lien tot pa de deur gesloten heeft.

„Is 't gaskraantje wel goed dicht, pa?" vraagt Lien.

„En 't haakie op de keukendeur, man?"

„Zaniken jullie toch niet!" valt pa uit, „ik ben hier waarachtig net altijd de kleine jongen!" — Op straat dreunt een autotoeter en de geluiden van den remmenden wagen klinken duidelijk op in de kille gang.

„'eker weer voor die fijne madam van hiernaast!" minacht moe, met een smadelijk trekken van haar bovenlip.

„Jij hebt nou ook van iedereen wat te zegger!" zegt pa, de eerste stap naar beneden doende.

„Ja, *jij* vindt-er wel aardig!" sart moe, „zoo zijn de mannen: een knappe vrouw wordt over 't hoofd gezien!" Pa mompelt iets tusschen zijn tanden; 't klinkt als „loop rond," maar 't kan ook wat anders wezen.

„Laat mij maar voorgaan!" roept Lien geagiteerd, als pa de benedendeur open heeft getrokken en ze rent de straat op. Als pa en moe buiten komen, hooren ze haar juist met een airtje zeggen:

„Rembrandt-theater! maar een beetje vlug, hoor!"

EEN JUBILEUMSGESCHENK.
Door de Agenten is aan de N.V. Kon. Fabrieken voorheen Wessanen en Laan te Wormerveer, ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van deze fabriek, een zilveren beeld op voetstuk aangeboden.

„Wat sal me nou overkomen?" vraagt moe, gewoon-weg „paf". Haar voeten schijnen plotseling geplant in de straatsteenen. „Stapt u nou maar in!" dringt Lien, lachend om moe's burgerlijke verwondering, half boos dat ze zoo treuzelt.

Pa, als man van de wereld, pakt de zaak beter aan en wipt het eerste in den auto. De chauffeur tikt aan zijn pet. Dan doet moe de stoute schoenen aan en zet haar eenen dikken voet op de treeplank. „Goeien avond, meneer!" zegt ze lief tegen den chauffeur en ze laat er op volgen, met een stem die naar het angstige overslaat:

„Rij ons maar niet de grachten in, hôor!" Voor haar oogen warrelt een vreeselijk visioen van krantenverhalen: auto's over de brugleuning in de gracht, worsteling in het water, gillen, reutelen, eindelijk verdrinken.

Lien duwt moeder tot op de grijze bank, naast pa, gaat zelf tegenover hen zitten, het portier klapt dicht, de wagen schokt en trilt even, vliegt dan plotseling vooruit.

„Groote genade! daar heb je het al!" gilt moe, die door den schok achterover is gegooid en met beide handen naar haar hoed grijpt. „da's de eerste en de laatste maal in me leven dat ik in zoo'n satansch ding zit!"

„Ja, dat komt er nou van als je zwieren wilt!" oolijkt pa, die zich heel behagelijk voelt en met half-toegeknepen oogen achterover leunt. „Hoe kwam je der ook toe, kind?" vraagt moe, Lien's geldelijke offer absoluut niet waardeerend.

„O, is het weer niet goed?" Lien kijkt als de verongelijkte door 't portierraampje, terwijl ze in allen ernst 'n rekensom begint. Drie maal ƒ 1.10 en driemaal ƒ 0.10 plaatsbespreken is ƒ 3.30 en 30 is ƒ 3.60. Dan de auto. Zal wel minstens een gulden wezen, plus een fooitje. Twintig centen fooi mag ze wel geven, dat is dus een gulden twintig. ƒ 1.20 en ƒ 3.60 is ƒ 4.80. Dan de garderobe, komt ook minstens op dertig cent. ƒ 4.80 en 30 is ƒ 5.10. Dan de consumptie: twee glazen bier is dertig, twee koffie is dertig, dat maakt zestig plus dubbeltje fooi is zeventig. Hoeveel had ze ook weer? O ja, ƒ 5.10. Nou, ƒ 5.10 en 70 is ƒ 5.80. Dan de tram nog terug, vijftien cent. Je kon gerust rekenen, dat dat avondje je op zes gulden kwam te staan; dat was warempel bijna een week salaris. Maar enfin, als 't nou maar aardig werd!

„Lien denkt aan der verloren dubbeltjes!" plaagt moe goedig, die intusschen wat bekomen is van den schrik en het rijden zelfs prettig begint te vinden. Maar toch houdt ze veiligheidshalve haar hand op pa's knie. „Samen rijden, samen verongelukken!" denkt ze waarschijnlijk.

Maar de pret duurt niet lang, het Rembrandtplein is al te gauw bereikt en ze stappen uit, laveeren, als Lien afgerekend heeft, door de toestroomende uitgaans menschen en met programma's wuivende joodjes tot aan de garderobe, waar moe met een woordje van „aanbevelen in de zorg," haar daagschen hoed en mantel afgeeft en me een zijkammetje haar haar opkuift, terwijl pa een grapje maakt met de garderobejuffrouw. Dan wandelen ze statig de zaal in, waar het orkest al vroolijk speelt. Lien voorop, want die weet precies waar ze zitten moeten. Als ze eindelijk, na veel getrap op teenen en veel maagdrukkens op hun plaatsen beland zijn, haalt moe met een genoegelijk gezicht haar schoonen zakdoek uit de vouwen, giet er een scheutje eau de-cologne op en zegt, al ruikend:

„Nou ben ik eigenlijk pas op mijn gemak!"

Pa bestudeert den hals van een voor hem zittende dame, Lien het programma, tot het scherm opgaat en ze alle drie in weldoende rustigheid genieten van de voorstelling.

20 Januari 1915. *Julia Frank.*

Van links naar rechts: Mien Schmidt Craus, Mad. de Charal - Ed. Verkade, Etienne Fériand - Willy Mensink, Mad. Henriette - Enny Vrede, Germaine Fériand - Cor Ruys, Pascal Delannoy.

Enny Vrede, Germaine Fériand.
(foto's M. M. Couvée)

Amoureuse.

Tooneelspel in 3 bedrijven door Georges de Portoriche. Die Haghespelers - Den Haag.

„Ne pouvant supprimer l'amour, les honnêtes gens ont voulu au moins le „désinfecter, et ils ont fait le mariage". — Dit woord van Baudelaire komt je in de gedachten bij het zien van dit stuk. Het is als het leven, het begint met 'n blijspel en het eindigt met 'n compromis. We schieten elkaar niet meer dood, we plegen geen zelfmoord meer, we verlaten elkander niet meer na 'n dramatische scène, waarin zij snikt: „Adieu Jean" en hij antwoordt: „Leef wel en gedenk mijner, geliefde". — waarna het leven, koud voor dergelijke menschelijke uitbarstingen als het is, toch weer z'n gewonen gang gaat en lijn 13 je net zoo goed 's nachts den slaap uit je oogen houdt met het krassen van de rails in de bocht als te voren. — maar tegenwoordig zien we verder: we sluiten een compromis. We zijn cultuurmenschen geworden. We gaan tegenover elkaar staan en vragen elkaar af: „wat wil jij?" en „wat wil ik?" En dan wordt er wat afgedaan en wat bijgedaan en je trekt, nadat op die wijze de eerste „jus" van je verliefdheid of geliefdheid er af is, met het restant matig levend, als ideaalmenschen de nuchtere wereld door.

Het hangt er nu maar van af, hoe je aangelegd bent, op welke wijze je tot het désinfecteerende compromis komt. Geleidelijk, steeds handelend, of nadat er 'n storm door je beider harten gewoed heeft, die, na er 'n chaos veroorzaakt te hebben, je zóó snakken doet naar rust en kalmte, dat je gebroken, ontwapend tegenover elkander staat, te midden van den vertrapten Paradijstuin, dien je in het vechten om wat je beiden je rechten noemde, zoo prettig verwoestte. Dan zijn er twee dingen, die je doen kunt: grinneken, even, en er uit loopen, of blijven, om zwijgend en zonder enthousiasme, samen eenzaam, te beginnen opnieuw te bouwen en te planten, 'n nieuwen tuin, die wel nooit meer de wilde pracht van den ouden krijgen zal, maar waarin méér van je samen zal komen, waarbij ieder méér op wat den ander toekomt letten zal en minder op de directe pracht van het geheel. Dat maakt het huwelijk. En het gaat er nu maar om, of je er tegen kunt, om wat de liefde in je leven betreft, op dieet te leven.

Cor Ruys, Pascal Delannoy. - Ed. Verkade, Etienne Fériand - Enny Vrede, Germaine Fériand.

Een dergelijke geschiedenis speelt zich af in „Amoureuse" van Georges de Portoriche. Etienne Fériand (Ed. Verkade), is de dokter, geleerde, bekend en welhaast beroemd; Germaine (Enny Vrede), zijn jonge, charmeerende, amoureuse vrouw, waarvoor moeilijk 'n betere interpretatie kon worden gevonden. Maar hoeveel hij, de oudere, van haar houdt, hij heeft niet hare permanente verliefdheid, en die, hoe werkelijk die twee nog samen zijn, — zóó, dat je Pascal's (de vriend, Cor Ruys, die verliefd op haar is) toespeling op 'n mogelijke echtbreuk glimlachend beschouwt als 'n los gezegde — hem toch in de jaren 'n obsessie is geworden omdat ze hem verstrooit en van z'n werk houdt, dat alleen door 'n rustig doorgezette energie er komen kan. Dat verdriet hem en brengt hem tenslotte op de gevaarlijken tweesprong „Liefde of Wetenschap". Daarbij komt de herinnering aan 'n vroegere vrouw, die integendeel in die richting meehielp, en als Germaine's schoonheid hem bovendien doet afzien van 'n reis naar Florence, die hem wetenschappelijk 'n grooten stap vooruit zou hebben gebracht, komt de uitbarsting. Hij wordt daarbij heftig en ruw, zooals mannen altijd worden als ze 'n gevaar willen bezweren, waartegen ze zich niet opgewassen voelen, — waardoor Germaine, die alléén de „faute de son ignorance" heeft, het sympathiekst komt te staan van de twee, ook al heeft de dokter, wat z'n bewering aangaat, wel wat gelijk. — Zelf is hij echter daarom niet geheel zonder schuld, omdat z'n eigen zwakte er wel degelijk toe bijdraagt, hare verliefdheid aan te wakkeren. In dergelijke gevallen hebben altijd beiden schuld. Dat is juist het moeilijke, op deze moeilijkste der levensperioden. Enfin, de breuk wordt volkomen; hij smijt haar quasi in de armen van z'n vriend Pascal, die, wetend dat zij hem (Pascal) niet bemint, al desniettemin profiteert van de exaltatie, waarin zij door haar man's daad verkeert, en dankbaar het cadeautje aanvaardt. Die meneer Pascal wordt later dan ook keurig door beiden afzonderlijk het huis uit gebonjourd. Het derde bedrijf is de laatste strijd, na de scène, waarin het Etienne duidelijk is geworden, dat z'n maatregel óók Germaine tot verkeerde daden heeft doen overgaan. En het stuk eindigt op het oogenblik — eenzelfde moment, als ik in m'n voorstukje beschreef — het oogenblik, dat ze gehavend en ontwapend in hun verwoesten Paradijstuin, den strijd opgeven, elkaar aanzien, en vragen: Wat nu? Zij gaan verder; de strijd is uit, de liefde gedésinfecteerd; het compromis, dat werken gaat, begint. „Wéét nu, wat je doet" waarschuwt ze hem, moe. — „Ja" knikt hij terug. — Dit stuk behoort tot de fijnste stukken, die ik in lang bijwoonde. De dialoog is pittig, vlot en tintelend van esprit. Op 'n enkele uitzondering na lijkt de vertaling mij uitstekend. Voor vrouwen die niets van hun man begrijpen en ook voor mannen, die 'n vrouw als 'n bagatelle beschouwen. 'n aanbevelenswaardig stuk.

CI-DEVANT.